

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

סדר קדשים | מסכת מנחות ז' - י"ג
פרשת בא | כ"ט בטבת - ו' בשבט תשפ"ו (18-24 ליונאר 2026)

מזן התלמוד

סדר קדשים, מסכת מנחות ז, א

אבימי מסכתא איתעקרא איתעקרא ליה, ואתא קמיה דרב חסדא לאדכורי גמריה. ולישלח ליה וליתי לגביה! סבר הכי מסתייעא מילתא טפי

איתעקרא ליה - נעקרה (נשכחה) ממנו
לאדכוריה גמריה - להיזכר בלימודו
מסתייעא מילתא טפי - יצליח הדבר יותר

הסבר: אבימי שכח את המסכת שלמד, ובא לפני רב חסדא תלמידו כדי להיזכר בלימודו. הגמרא שואלת מדוע לא קרא לרב חסדא שיבוא אליו, ומשיבה שאבימי סבר שאם ילך בעצמו יצליח יותר, משום "געת ומצאת תאמין".

תפילה לשלום חיילי צה"ל:

מי שברך אבותינו
אברהם יצחק ויעקב,
הוא יברך את חילי צבא ההגנה לישראל
ואנשי כחות הבטחון,
העומדים על משמר ארצנו וערי אלהינו,
מגבול הלבנון ועד מדבר מצרים,
ומן הים הגדול עד לבוא הערבה
ובכל מקום שהם, ביבשה באויר ובמים.
יתן ה' את אויבינו הקמים עלינו
נגפים לפניהם!
הקדוש ברוך הוא ישמר ויציל את חילינו
מכל צרה וצוקה, ומכל נגע ומחלה,
וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם.
ידבר שונאינו תחתייהם,
ועטרם בכתר ישועה ובעטרת נצחון.
ויקים בהם הכתוב:
"כי ה' אלהיכם ההלך עמכם,
להלחם לכם עם איביכם להושיע אתכם".
ונאמר: "אמן".

דף ז': איך החליפו את לחם הפנים?

בבית המקדש עמד שלחן הזהב, שעליו הניחו את לחם הפנים. לחם הפנים עמד במשך שבע ימים על השלחן, ובכל שבת החליפוהו בלחם חדש ואת הלחם הקודם אכלו הכהנים. על השלחן עמדו שני כלים בשם "בזיכים", שבתוכם היתה לבונה, וגם אותם החליפו בכל שבת.

התלמוד מספר כיצד החליפו בכל שבת את לחם הפנים ואת הבזיכים: ארבעה כהנים נכנסו להיכל, שבו שלחן הזהב, שנים מהם נשאו את הלחמים החדשים ושנים מהם נשאו בזיכים. ארבעה כהנים נכנסו עוד לפניהם, שנים מהם כדי לקחת את לחם הפנים הקודם, ושנים מהם כדי לטל את הבזיכים הקודמים הם נעמדו משני קצות השלחן, הכהנים עם הלחם החדש התחילו להכניסו למקומו, והכהנים מהצד השני התחילו למשוך את הלחם הקודם, כך לא היה נגע אחד שבו לא היה לחם הפנים על שלחן הזהב.

דף ח': כלי מדידה במקדש

בבית המקדש היו כלים שנועדו למדוד בהם דברים יבשים, למשל, קמח, סלת ועוד. היו גם כלים שנועדו למדוד נוזלים, למשל, יין, שמן ומים. אם הכניסו יין, למשל, לכלי שמוודדים בו דברים יבשים - אין היין נהיה קדוש. אם הכניסו סלת, למשל, לכלי שמוודדים בו יין - אין הסלת נהיית קדושה. וכן נאמר בהלכה זו: "אין כלי הלח מקדשים את היבש, ולא מדות היבש מקדשים את הלח".

דף ט': חצי כפית וחצי כפית

אם ארע בבית המקדש שקרבן נשחט, ואחר כך אי אפשר להקריבו מסבות שונות - אסור לזרק את הדם על המזבח. אבל, אם נשאר שעור כפית או מהבשר או מהאמורים (החלקים הפנימיים), שאפשר להקריב על המזבח, אפשר לזרק את הדם, כי אם נשאר כפית בשר, הרי תתקיים בו מצות אכילת קרבנות, ואם נשאר כפית אמורים, תתקיים בהם מצות הקרבה על המזבח.

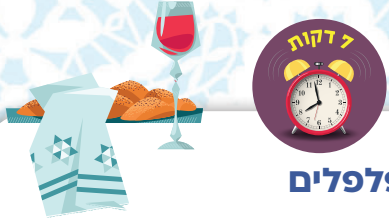
אולם, אם נותר חצי כפית בשר וחצי כפית אמורים - אין לזרק את הדם. שונה הוא הדין של קרבן עולה, שגם אם נותר חצי כפית בשר וחצי כפית אמורים - זורקים את הדם, מפני שבקרבן עולה הכל קרב על המזבח, ואין הבדל בין הבשר לאמורים.

"תלמוד ישראלי" פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי המניש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל.

זמני השבת במוקדי הפעילות בעולם:

ישראל י"ם:	כניסת שבת: 16:30	יציאת שבת: 17:46
ניו יורק:	כניסת שבת: 16:43	יציאת שבת: 17:48
ישראל ת"א:	כניסת שבת: 16:45	יציאת שבת: 17:47
גרמניה:	כניסת שבת: 16:09	יציאת שבת: 17:34

מתפללים

חבורת נערים למדו ביחד את הגמרא בעלון זה, העוסקת במצוות כיבוד הורים וחשיבותה. תוך כדי לימוד התעורר ביניהם דיון מעניין לגבי עד כמה צריך לכבוד את ההורים, גם אם הדרישות שלהם נראות לנערים לא הגיוניות, לא נוחות ולא מתאימות לגיל שלהם.

מצד שני

חלק מבני הנוער טענו שלמרות שבדרך כלל יש לקיים את כל מה שההורים מבקשים, עדיין גם לילדים יש שיקול דעת מסוים. במקרים מסוימים, אם בקשות ההורים נראות להם לגמרי מופרכות ואף פוגעות בהם באופן אישי ומשמעותי, מותר להם לא לקיים את הבקשות.

מצד אחד

חלק מהנערים טענו שמצוות כיבוד הורים משמעותה לעשות ולקיים את כל מה שההורים מבקשים, גם אם לפעמים הדברים לא מובנים, נראים לא נכונים, לא הגיוניים, או מכבידים. חיוב כיבוד הורים הוא מוחלט ותמיד צריך לקיים את מה שהם מבקשים.

...מה דעתכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה ו'התפללתם' עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ונפרסם אותה אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים וגם אתם תיכנסו להגרלה על פרסים שווים

★ | מן ההיסטוריה

יצירותיו של יורם טהרלב

טהרלב כתב מספר רב של שירים ופזמונים, רבים מהם לפסטיבלים ולתחרויות שונות, כולל לפסטיבלי הזמר ולאירוויזיון. לטהרלב פרטואר מנוון, ובין שיריו אפשר למצוא שירים סביב תקופות מלחמה, שירי מולדת, שירי טבע, שירים תנכיים ושירים הומוריסטיים. קשר מיוחד היה לטהרלב עם המלחין יאיר רוזנבלום, והם חתומים יחד על להיטים רבים. בין היתר, משירי הלהקות הצבאיות 'היה לי חבר היה לי אח', 'גבעת התחמושת', 'אנשי הדממה', 'את עניך שא מזרחה', 'שירו של צנחן' ועוד. שירים נוספים של טהרלב הולחנו על ידי גדולי מלחיני הזמר העברי. **רבים משיריו כתב טהרלב בהשראת חוויות נעוריו בקיבוץ יגור, סביב הווי החיים היומיומי בקיבוץ ונופי האיזור** טהרלב כתב גם שירי ילדים רבים, בהם שירים לפסטיבל שירי ילדים. בנוסף, חקר טהרלב את הזמר העברי והוציא לאור ספרים הסוקרים את תולדותיו. כמו כן הוציא את ספר הילדים "הדודה שלי מרחוב הנביאים" ועוד כשישים ספרי ילדים על נושאים שונים.

בית משירו של יורם טהרלב 'היה לי חבר היה לי אח' חקוק על סלע בדרך הנוף, הרי נפתלי (Wikipedia, Kenohosting)

♥ | על המפה | קיבוץ יגור

קיבוץ יגור נמצא ממזרח להר הכרמל, כתשעה קילומטרים דרומית-מזרחית לחיפה, ונמצא בפתחו של נחל יגור. זהו אחד מהקיבוצים הגדולים ביותר בישראל. הוא נוסד בשנת 1922 על אדמות שקנה יהושע חנקין, ונקרא כך בהשפעת הכפר הערבי הסמוך 'יאג'ור.

מראה קיבוץ יגור מהכרמל (Ori, -Wikipedia)

המתיישבים ייבשו את הביצות של נחל קישון והכשירו את הקרקע לחקלאות, ובהמשך הוקמו מפעלים במקום. בימי המאבק בשלטון הבריטי היה קיבוץ יגור מרכז חשוב של ההגנה, והסתיר סליק שבו כלי נשק רבים, אותו גילו הבריטים במהלך "השבת השחורה". כיום גרים בקיבוץ יגור כ-1,600 תושבים, העובדים במשק ובמפעלים.

חמד* של מושג

מינהל החינוך הדתי, הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

הרב יוסף משאש קרא לכולם לפתוח את בתיהם לעניים ולכל מי שנזקק לסיוע: "יהי ביתך פתוח לרווחה" - למצוא בו רווחה כל איש מצרתו: רעב ימצא בו אוכל, עני ימצא בו צדקה, דחוק ימצא בו הלוואה, חולה ימצא בו רפואה, וכן כל כיוצא בזה... הכל כפי השג יד.

העיקר הוא שיהיה ביתו של ישראל יש בו דבר מה רווחה לעני". הוא הביא את הסיפור מהגמרא על אישה ענייה שהייתה משכימה כל יום, מחממת את התנור ומשאילה מים חמים או גחלים לשכנותיה, ובזכות המצווה הזו ניצלו היא ושכנותיה משריפה שפרצה בעיר.

- 4 מהם השמות על הדפים המונחים לפניו?
- 5 באיזה פרס הוא זכה?
- 6 איזו עיר ייסדו בשיר 'בבוקר לח בשנת תרל"ח'?

- 1 מי הוא האיש המזוקן בציור?
- 2 באיזה תאריך הוא נפטר?
- 3 כיצד השלט 'ההר הירוק' קשור אליו?

חִיצָה!

לפניכם כמה פסוקים שבהם חסרה אותה מילה

"וְדָבַר ה' אֶל מֹשֶׁה אֵל [] אֵל [] אֵל [] אֵל []"

"[] [] [] [] דָּבַר ה' עִמָּכֶם בְּהָר מְתוֹךְ הָאֵשׁ"

"כַּמִּים ה' [] [] [] ל [] [] [] כֹּן לֵב הָאָדָם לָאָדָם."

מהי המילה, ולאיזה מאכל שהיו אוכלים במקדש היא קשורה?

מי אני?

1. אחד השירים היותר מפורסמים שנכתב על ידי יורם טהר לב.
2. מתאר קרב ידוע במלחמת ששת הימים.
3. הולחן על ידי יאיר רוזנבלום.
4. מספר את סיפור הקרב ומדגיש את גבורתם של הלוחמים ומסירות הנפש שלהם.
5. נחקק עמוק בתודעה הישראלית, והפך לשיר מרכזי בתרבות הישראלית.

5780

ה'תש"פ

2019

שנת סיום הטי"ם ללומדי הדף היומי

5778

ה'תשע"ח

2017

70 שנה למדינה

5727

ה'תשנ"ז

1969

הרב אריה לויין

5708

ה'תש"ח

1967

ששת הימים

5707

ה'תש"ז

1947

מלחמת העצמאות

5699

ה'תרצ"ט

1939

שואה

5657

ה'תר"ץ

1897

הרצל

5323

ה'רמ"ח

1500

העת החדשה

5260

ה'תש"ל

1492

גירוש ספרד

5258

ה'תש"ח

1969

הרבנים

4800

ה'תש"ל

1967

ששת הימים

4650

ה'תש"ל

1967

ששת הימים

4260

ה'תש"ל

1967

ששת הימים

510

ימי הביניים

1967

ששת הימים

4260

ה'תש"ל

1967

ששת הימים

סדר קדושים | מסכת מנחות | דף י' - י"ג

דף י': קמץ בפף יד ימין

לאחר שהכנה בולל את המנחה, הוא מכניס את כף ידו לתוכה, סוגר את הפף, ואת מה שעולה בתוך ידו הוא מקטיר על המזבח. חלק זה של המנחה שפעלה בכף ידו מכנה "קמץ".

במשנה נאמר שהכנה צריה לבצע את הקמיצה ביד ימין.

אמר רבי זירא: על קמיצת המנחה אומרת התורה (ויקרא, פרק ט') "וימלא כפו ממנה". איזו כף? ימין? שמאל? התורה איננה אומרת.

לעמת זאת על הכנה המטירה את המצרע אומרת התורה (ויקרא, פרק י"ד): ויצק על כף הכנה השמאלית". מכאן נלמד שכאשר התורה רוצה שיעשו את הפעולה ביד שמאל היא כותבת זאת במפורש, ומכאן אנו מבינים שביתר המקומות הכנה ליד ימין.

דף י"א: גרגר מלח

בתהליך הקרבת קרבן מנחה, הכנה מכניס את כף ידו לתוך המנחה ומוציא ממנה קמץ שואתו הוא מקריב על המזבח.

אם כאשר הכנה לקח בידו קמץ מן המנחה, נכנס בתוך כף ידו גרגר אחד של מלח או כמות זעירה של לבונה - הקמץ פסול ועליו לקחת קמץ מחדש, מפני שצריה שכל כף ידו תהיה מלאה במנחה, ואם יש בה גרגיר מלח או מעט לבונה, במקום הזה חסרה מנחה.

דף י"ב: החלה הפרושה

בבית המקדש עמדו חלות על שלחן הזֶהב שבהיכל. שתיים עשרה חלות אפו בכך שבוע, ומשקל כל אחת מהן הוא שני עשרונים, ובכך שבוע הכהנים אכלו אותן.

אולם אם ארע מקרה, ואחת מחלות לחם הפנים נחתכה, לפני שהגיע זמן אכילתה - כל החלות פסולות וצריה לשרף אותן.

דף י"ג: מחשבת פגול

למדנו בעבר על "פגול", שהוא אחד האפנים לפסילת קרבן. פסול "פגול" מתרחש אם באחת מעבודות הקרבן חשב הכנה מחשבת "חוץ לזמנו" או מחשבת "חוץ למקומו". למשל, אם בעת העבודה הכנה חשב לזרק את הדם אחרי הזמן שקצבה התורה לזריקת הדם - הקרבן פסול.

דבר תורה

בתחילת פרשתינו מוזכר מושג "הכבדת הלב" ההולך וחוזר על עצמו מספר פעמים בפרשות האחרונות. ליבו הכבד של פרעה מונע ממנו לשמוע ולראות את הסבל הגדול ואת החורבן שעובר על העם שלו. מצרים חרבה, הכלכלה קורסת והוא מתעקש לעמוד בשלו.

"הכבדת ליבו" של פרעה שייכת גם בימינו, והיא מתגלה כעקשנות לעמוד כל הזמן בדעה אחת מבלי להיות מוכן להיפתח ולשמוע דעות נוספות. ההינעלות לעמוד כל הזמן באותה דעה יכולה למנוע מהאדם להתקדם ולעיתים אף לפגוע בו, בדומה לפרעה שליבו ננעל ולא הסכים לשמוע ולקבל מסובביו, ובכך הביא לחורבנה של מצרים. בן חורין אמיתי הוא אדם שחופשי ברוחו ומחשבתו, לא פחות מאשר במעשיו ובתנועותיו.

שאלות השבוע

1. מתי החליפו את לחם הפנים על השולחן במקדש?
2. כיצד גרגיר אחד יכול לפסול מנחה?
3. באיזה מקרה צריך לשרוף את כל לחם הפנים בגלל חלה אחת?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכות. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מס' העלון עליו אתם עונים. *בפיקוח ראה חשבון

תשובות

הציור השבועי

1. הסופר והמשורר יורם טהר לב.
2. ד' שבט התשפ"ב (2022/1/6)
3. שיר שכתב בהשראת ילדותו בקיבוץ יגור אל מול הר הכרמל
4. שמות חלק מהשירים המפורסמים אותם חיבר.
5. פרס שר החינוך ליצירה יהודית.
6. פתח תקווה

מי אני?

השיר "גבעת התחמושת"

חידה

פנים - לחם הפנים

